

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2019. november 22.
(OR. en)

14251/19

SOC 751
GENDER 52

FELJEGYZÉS

Küldi: az elnökség
Címzett: az Állandó Képviselők Bizottsága/a Tanács

Tárgy: A nemek közötti egyenlőségre irányuló jövőbeli uniós szakpolitikák és a nemek közötti egyenlőség általános érvényesítése az EU-ban
Irányadó vita

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak az elnökség által készített iránymutató feljegyzést az EPSCO Tanács 2019. december 10-i ülésén folytatandó megbeszélés elősegítése céljából.

A nemek közötti egyenlőségre irányuló jövőbeli uniós politikák és a nemek közötti egyenlőség általános érvényesítése az Európai Unióban

1. A kontextus és a kihívások

Az EU-ban született néhány jelentős eredmény a nemek közötti egyenlőség terén, javult például a nemek közötti egyensúly a döntéshozatalban, elfogadták a munka és a magánélet közötti egyensúlyról szóló irányelvet és az Európai Unió külső tevékenységében nagyobb súlyt kapott a nemek közötti egyenlőség érvényesítése. Amint azonban az a Nemek Közötti Egyenlőség Európai Intézete (EIGE) által készített Peking+25 jelentés¹ elemzéséből kitűnik, a nemek közötti egyenlőség tekintetében továbbra is fennáll néhány régi probléma, így a nemek között a foglalkoztatás, a bérek, a nyugdíjak és a szegénységi szintek terén fennálló egyenlőtlenések, valamint a nemi alapú erőszak. Új kihívások is felmerülnek, például a digitális transzformáció, a migráció és az éghajlatváltozás kapcsán. Ahogy az a nemek közötti egyenlőség 2019. évi mutatójának 67,4%-os értékéből kitűnik, az EU még mindig messze van a nemek közötti egyenlőség megvalósításától.

A nemek közötti egyenlőség általános érvényesítése tekintetében a Peking+25 jelentés arra a megállapításra jutott, hogy a nemi dimenzió töredezetten épült be a különböző uniós szakpolitikai területekbe, és híján van a folytonosságnak. A nemek közötti egyenlőség általános érvényesítésének eszközeit, például a nemi szempontú hatásvizsgálatot ritkán alkalmazzák az uniós szakpolitikai döntéshozatal során.

Ami a nemek közötti egyenlőségnek a gazdaságpolitikában és a költségvetési politikában történő általános érvényesítését illeti, a nemekre vonatkozó konkrét célok hiánya és a megvalósítás hiányosságai megakasztották a folyamatot. Egyes uniós alapok rendelkeznek nemspecifikus és/vagy a nemek közötti egyenlőség általános érvényesítését szolgáló célkitűzésekkel, ám ezeket a gyakorlatban gyakran nem követik végrehajtási intézkedések, ahogy az európai strukturális és beruházási alapok esetében. Történtek erőfeszítések annak érdekében, hogy a nemek közötti egyenlőség szempontját – például az együttes foglalkoztatási jelentéseken és a nemek szerint bontott adatok használatán keresztül – beépítsék az európai szemeszter végrehajtásába. A makrogazdasági és a nemek közötti egyenlőséggel kapcsolatos elemek közötti kapcsolat azonban gyenge, és a szakpolitikai ajánlások nemi szempontú hatásvizsgálatára általában nem kerül sor. A nemek közötti egyenlőséggel kapcsolatos kiadásokat nem könnyű nyomon követni, ami megnehezíti a nemek közötti egyenlőség szempontját érvényesítő költségvetés-tervezés kialakítását az Európai Unióban.

---

¹ Az ENSZ Pekingi Cselekvési Platformja végrehajtásának áttekintése, 25 évvel annak elfogadása után.

A nők és férfiak közötti egyenlőség az Európai Unió egyik alapvető értéke és alapelve, amint azt az Európai Unióról szóló szerződés és az Európai Unió Alapjogi Chartája is kimondja. Az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) értelmében az Uniónak tevékenységeinek folytatása során törekednie kell az egyenlőtlenségek kiküszöbölésére, valamint a nők és férfiak közötti egyenlőség előmozdítására.

Az EU politikailag elkötelezett a nemek közötti egyenlőség megvalósításának kettős megközelítése mellett, amelynek része mind a nemi dimenzió valamennyi uniós politikába történő szerves beillesztése, mind pedig a nemek közötti egyenlőség előmozdítását és a megkülönböztetés elleni küzdelmet szolgáló konkrét intézkedések meghozatala. A nemek közötti egyenlőség általános érvényesítése kulcsfontosságú átalakító erejű stratégiát jelent a nemek közötti egyenlőség megvalósításának szolgálatában. A nemek közötti egyenlőségnek az uniós politikákban való általános érvényesítésére példa többek között a nemek közötti egyenlőségre vonatkozó II. uniós cselekvési terv (2016–2020) az EU külkapcsolati tevékenységeiben, valamint a kutatás és innováció uniós szakpolitikai keretében megjelenő határozott nemi dimenzió.

A kutatás feltárta a nemek közötti egyenlőség sikeres általános érvényesítésének kulcselemeit. Először is határozott politikai elkötelezettségre van szükség a nemek közötti egyenlőség általános érvényesítése iránt. Biztosítani kell továbbá a nemek közötti egyenlőség általános érvényesítéséhez szükséges megfelelő intézményi struktúrákat és eljárásokat, és meg kell erősíteni annak a különböző szakpolitikai területeken történő tényleges megvalósítását, többek között a tudásalapú nyomon követés és értékelés, valamint a meglévő eszközök – mint például a nemi szempontú hatásvizsgálatok – alkalmazása révén.

2. Az egyenlőség előmozdítása és a nemek közötti egyenlőség általános érvényesítése az EU-ban: hogyan tovább?

A finn elnökség az EPSCO-Tanács december 10-i ülésén irányadó vitát tart majd a nemek közötti egyenlőségre vonatkozó uniós szakpolitikák, többek között a nemek közötti egyenlőség általános érvényesítésének prioritásairól és irányvonalairól. A cél annak feltárása, hogy miként lehetne erősíteni a nemek közötti egyenlőtlenségek elleni küzdelem iránti politikai elkötelezettséget és az azt szolgáló konkrét intézkedéseket, és biztosítani a nemek közötti egyenlőség irányába történő valódi előrelépést.

A finn elnökség 2019. szeptember 30-án és október 1-jén Helsinkiben *Europe for Gender Equality? Taking Stock – Taking Action* (Európa a nemek közötti egyenlőségért? Áttekintés – Fellépés) címmel magas szintű konferenciát tartott, amelynek középpontjában a nemek közötti egyenlőségre vonatkozó jövőbeli uniós politikák, valamint a nemek közötti egyenlőségnek a gazdaságpolitikában és a költségvetési politikában történő általános érvényesítése állt. A résztvevők hangsúlyozták, hogy határozott uniós nemi esélyegyenlőségi stratégiára van szükség. Megítélésük szerint a nemi szempontú hatásvizsgálatok és a nemek közötti egyenlőség szempontját érvényesítő költségvetés-tervezés fontos eszköz ahhoz, hogy a nemek közötti egyenlőség a gazdasági döntéshozatal szerves összetevőjévé váljon és a nemekkel kapcsolatos kérdések komoly súlyt kapjanak a gazdaságpolitikai menetrendben. Hangsúlyozták, hogy a szociális jogok európai pillérének és a fenntartható fejlődési céloknak a megvalósítása, valamint a nemek közötti egyenlőségre vonatkozó mutatóknak az európai szemeszter keretében történő alkalmazása új lehetőségeket nyit a nemek közötti egyenlőség általános érvényesítéséhez. A résztvevők meglátása szerint a nemek közötti egyenlőség és a költségvetési ágazatok közötti együttműködés elengedhetetlen a nemek közötti egyenlőség szempontját érvényesítő költségvetés-tervezéshez.

Az új Bizottság hivatalba lépése és megválasztott elnökének, Ursula von der Leyennek a nemek közötti egyenlőséggel – többek között a nemi esélyegyenlőségi stratégiával – kapcsolatos határozott kötelezettségvállalásai jó alapot biztosítanak a nemek közötti egyenlőségre vonatkozó szakpolitikáknak és a nemek közötti egyenlőség általános érvényesítésének a megerősítéséhez az Unióban. A megválasztott elnök kijelentette azt is, hogy az európai szemesztert a súlypontok áthelyezésével olyan eszközzé kívánja átalakítani, amelynek szerves részét képezik az ENSZ fenntartható fejlődési céljai, köztük a nemek közötti egyenlőségre vonatkozó 5. fenntartható fejlődési cél is.

A fentiek alapján felkérjük a minisztereket az alábbi kérdések megválaszolására:

1. Melyek legyenek a nemek közötti egyenlőséggel kapcsolatos uniós szakpolitikák tematikus prioritásai az elkövetkező öt évben?
2. Milyen lépéseket és intézkedéseket kellene tennie az EU-nak a következő öt évben a nemek közötti egyenlőtlenségek leküzdése és a nemek közötti egyenlőséggel kapcsolatos politikák megerősítése érdekében?
3. Hogyan biztosíthatjuk, hogy a nemek közötti egyenlőség a jövőben határozottabban beépüljön a kulcsfontosságú uniós stratégiákba és szakpolitikai folyamatokba, így többek között a gazdaságpolitikába és a költségvetési politikába? Melyek az ezt szolgáló együttműködés strukturái, eszközei és formái, többek között a Tanácson belül?